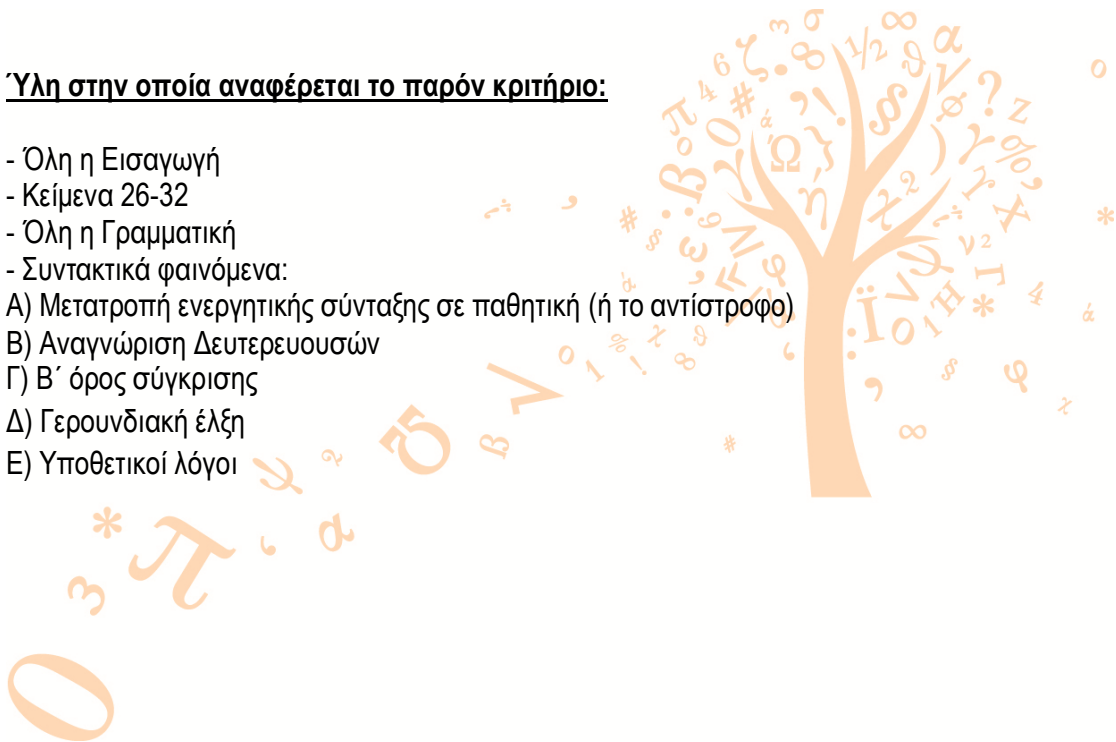

Ύλη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:

- Όλη η Εισαγωγή
- Κείμενα 26-32
- Όλη η Γραμματική
- Συντακτικά φαινόμενα:
  - A) Μετατροπή ενεργητικής σύνταξης σε παθητική (ή το αντίστροφο)
  - B) Αναγνώριση Δευτερευουσών
  - Γ) Β' όρος σύγκρισης
  - Δ) Γερουνδιακή έλξη
  - Ε) Υποθετικοί λόγοι

2^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

Από τα παρακάτω κείμενα να μεταφραστούν τα αποσπάσματα:

A) «Tu hominem investiga ... quam recuperatio fugitivi.»

B) «Cum Octaviānus post victoriam ... sutor dicere solēbat «Oleum et operam perdidit».

Γ) «Quas ego, ... obicere potui.»

A) Aesōpi **nostri** Licinus servus tibi notus Rōmā Athēnas fugit. Is Athēnis apud Patrōnem Epicurēum paucos menses pro libero fuit, inde in Asiam abiit. Postea Plato quidam Sardiānus, cum eum fugitivum esse ex Aesōpi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custōdiam Ephesi tradidit. Tu hominem investiga, quaeso, summāque diligentīā vel Rōmam mitte vel Epheso rediens tecum dedūc. Noli spectāre quanti homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, **propter** servi **scelus** et audaciam, tanto dolōre Aesōpus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

B) Cum Octaviānus post victoriam Actiacam Rōmam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperātor». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum ēmit. Id exemplum sutōrem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutatiōnem. Diu operam frustra impendēbat; quotiescumque avis non respondēbat, sutor dicere solēbat «Oleum et operam perdidit». Tandem corvus salutatiōnem didicit et sutor, cupidus **pecuniae**, eum Caesari attulit. Audītā salutatiōne Caesar dixit: «Domi satis salutatiōnum talium audio». Tum vēnit corvo in mentem verbōrum domini sui: «Oleum et operam perdidit». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

Γ) Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplōrum vetustas; quae iacērent in tenebris omnia, nisi litterārum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimōrum virorum-non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum-scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponēbam. **Colendo** et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformābam. Sic enim -laudem et honestātem solum expetendo, omnes cruciātus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo- me pro salūte vestrā in tot ac tantas dimicatiōnes obicere potui.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Για καθεμιά από τις προτάσεις της Στήλης Α να σημειώσετε το γράμμα της Στήλης Β που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Οι ομοιότητες την λατινικής με την ελληνική γλώσσα δεν οφείλονται:	α. στην κοινή καταγωγή β. σε σύμπτωση γ. στον αποικισμό
2. Στην περιγραφική διαίρεση δεν περιλαμβάνεται η αναφορά σε:	α. αρχαϊκή εποχή β. ύστερη αρχαιότητα γ. αυτοκρατορική εποχή
3. Το πρώτο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη είναι:	α. το έπος β. η σάτιρα γ. η κωμωδία
4. Στα φυσικά χαρακτηριστικά της Λατινικής δεν περιλαμβάνονται:	α. η λογική και συντακτική οργάνωση β. η τάση για λιτό, συγκεκριμένο και κατανοητό λόγο γ. τα καλολογικά στοιχεία
5. Τα ποιήματα των «νεωτερικών» ποιητών δε διαθέτουν:	α. σαφήνεια β. λογιότητα γ. συντομία
6. Συμβατικό πέρας της κλασικής εποχής θεωρείται ο θάνατος:	α. του Ιουλίου Καίσαρα β. του Οκταβιανού Αυγούστου γ. του Τραϊανού
7. Στους πεζογράφους των χρόνων του Κικέρωνα δεν ανήκει:	α. ο Γάιος Ιούλιος Καίσαρ β. ο Κορνήλιος Νέπωσ γ. ο Τίτος Λίβιος
8. Τη φήμη του «πιο καλλιεργημένου και του καλύτερου γνώστη της λατινικής γλώσσας και όλης της αρχαιότητας» την είχε:	α. ο Κάτουλλος β. ο Βάρων γ. ο Λουκρήτιος
9. Την πρόθεση του Αυγούστου για ενίσχυση της υπαίθρου υπηρετεί το έργο του Βεργιλίου:	α. Ωδές β. Μεταμορφώσεις γ. Γεωργικά
10. Έργο του Οβιδίου δεν είναι:	α. η Αινειάδα β. οι Μεταμορφώσεις

γ. Heroides

Μονάδες 10

B2. Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της Α στήλης με ένα στοιχείο της Β στήλης:

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. tradidit	α. αδηφαγία
2. summaque	β. κουλτούρα
3. preti	γ. μεταπράτης
4. instituerat	δ. έκπτωση
5. satis	ε. δωρολήπτης
6. avem	στ. μάντης
7. reliquerunt	ζ. στάθμη
8. colendo	η. αετοφωλιά
9. expetendo	θ. υπέροχος
10. mentem	ι. υπόλοιπο

Μονάδες 10

Γ1. α) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις / συνεκφορές:

paucos menses: τη γενική πτώση στον ίδιο αριθμό

fugitivum: την κλητική πτώση στον ίδιο αριθμό

nihili: τη γενική πτώση στον ίδιο αριθμό

scelus: την αιτιατική πτώση στον άλλο αριθμό

gratius: τους άλλους δυο βαθμούς του επιθέτου στην ίδια πτώση, γένος και αριθμό

sutōrem quendam: τη δοτική πτώση στον άλλο αριθμό

parem salutationem: την ονομαστική πτώση στον ίδιο αριθμό

avis: την αφαιρετική πτώση στον ίδιο αριθμό

talium: την ονομαστική πτώση του ουδετέρου γένους της αντωνυμίας στον ενικό αριθμό

multas imagines: τη γενική πτώση πληθυντικού με το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό

nobis: την ίδια πτώση για το β' πρόσωπο της αντωνυμίας στον ενικό αριθμό

homines excellentes: την αφαιρετική πτώση στον άλλο αριθμό

cruciatus: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

Μονάδες 10

Γ1. β) Να συμπληρώσετε τους άλλους βαθμούς των επιρρημάτων:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
diu		
satis		
bene		

Μονάδες 5

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο):

- abiit:** τη γενική ενικού της μετοχής ενεστώτα στο θηλυκό γένος
cognovisset: το α' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ΠΦ
deduc: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
noli: το β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
adfectus est: τη γενική γερουνδίου
dicere: β' ενικό προστακτικής μέλλοντα στην ΕΦ
interfuit: το απαρέμφατο ενεστώτα
incitavit: το β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα στη ΠΦ
attulit: το α' ενικό υποτακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
emerat: το απαρέμφατο μέλλοντα στην ΠΦ
accederet: ο ίδιος τύπος στην οριστική
imitandum: το γ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα
colendo: την αιτιατική στο σουπίνο
obicere: το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
potui: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική υπερσυντελικού

Μονάδες 15

Δ1. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους (επιτονισμένα στο κείμενο):

- nostri:** είναι .....στο .....
- propter scelus:** είναι .....στο .....
- ei:** είναι .....στο .....
- pecuniae:** είναι .....στο .....
- colendo:** είναι .....στο .....

Μονάδες 10

Δ1. β) **quanti homo sit:** να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 3).

Μονάδες 5

Δ1. γ) Αφού βρείτε τον υποθετικό λόγο του τρίτου αποσπάσματος και αναγνωρίσετε το είδος του (1 μονάδα), να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλώνει την ανοιχτή υπόθεση στο παρόν (2 μονάδες).

Μονάδες 3

Δ1. δ) *Quam multas imagines fortissimōrum virorum scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt:* να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 6

Δ2. ε) *cogitando homines excellentes:* να αντικαταστήσετε το γερούνδιο με γερουνδιακό και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να έχουμε μια αποδεκτή συντακτική δομή.

Μονάδες 3

Δ2. στ) *ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitīvi:* Αφού βρείτε και καταγράψετε τον α' και τον β' όρο σύγκρισης (2 μονάδες), στη συνέχεια να δηλώσετε τον β όρο σύγκρισης με τον άλλον τρόπο εκφοράς (1 μονάδα).

Μονάδες 3

Bona fortuna!!!

(*) Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Λατινικών του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία.

Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.